

Bruxelles, 1 iulie 2022
(OR. en)

10587/22

**Dosar interinstituțional:
2022/0206 (NLE)**

**EDUC 257
SOC 426
EMPL 285
JEUN 137**

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	30 iunie 2022
Destinatar:	Secretariatul General al Consiliului
Nr. doc. Csie:	COM(2022) 316 final
Subiect:	Propunere de RECOMANDARE A CONSILIULUI privind căile către succesul școlar

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2022) 316 final.

Anexă: COM(2022) 316 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.6.2022
COM(2022) 316 final

2022/0206 (NLE)

Propunere de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind căile către succesul școlar

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SWD(2022) 176 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

„Îmi doresc ca Europa să fie mai ambițioasă în ceea ce privește echitatea socială și prosperitatea, care este promisiunea fondatoare a Uniunii noastre”

Președinta Ursula von der Leyen, Orientări politice

Sistemele de educație și formare pot și ar trebui să joace un rol major în transformarea societăților europene în societăți mai echitabile, mai favorabile incluziunii și mai prospere. Educația poate consolida coeziunea socială și poate spori reziliența economiei UE: cercetările relevă faptul că accesul copiilor și tinerilor care provin din grupuri cu venituri reduse la o educație de calitate contribuie la combaterea șomajului și la stoparea moștenirii sărăciei de la o generație la alta. Totuși, aceste obiective pot fi atinse numai dacă sistemele de educație și formare sunt cu adevărat echitabile și favorabile incluziunii. Școlile trebuie să se asigure că toți cursanții au posibilitatea de a reuși și de a-și atinge potențialul, indiferent de caracteristicile lor personale¹, de mediul lor familial, cultural și socioeconomic. Acest lucru se reflectă și în principiile 1 și 11 ale **Pilonului european al drepturilor sociale**².

Rezultatele în domeniul educației, în ceea ce privește cunoștințele, competențele și atitudinile dezvoltate în timpul școlarizării, constituie indicatori puternici ai unei vieți echilibrate, sănătoase și de succes în rândul adulților. Măsurate în termeni de „realizări educaționale”³ și „nivel de instruire”⁴, acestea pun bazele continuării studiilor, ale viitorului loc de muncă și ale unei vieți împlinite. Dobândirea competențelor de bază (abilitatea de a citi și de a scrie, matematică și științe)⁵ este esențială pentru dezvoltarea academică și personală a cursanților, în timp ce aptitudinile și competențele dobândite în învățământul secundar superior sunt considerate din ce în ce mai mult ca fiind credențiale minime pentru ocuparea unui loc de muncă sau baza pentru continuarea învățării și pentru o viață împlinită. Cu toate acestea, modelele socioeconomice și stratificarea exercită o influență puternică asupra experiențelor educaționale și a rezultatelor persoanelor; cursanții care provin din medii defavorizate sunt suprareprezențați în rândul persoanelor cu rezultate slabe la învățătură și sunt mai susceptibili de a părăsi sistemul de educație și formare fără a absolvi învățământul secundar superior. Acesta este motivul pentru care **reducerea ponderii persoanelor cu rezultate slabe la învățătură în ceea ce privește competențele de bază** și combaterea

¹ A se vedea analiza completă în documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

² https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_ro

³ Rezultatele școlare se axează pe progresele în materie de învățare ale cursanților și pe alfabetizarea funcțională reală, cum ar fi citirea, scrierea, competențele numerice și științifice (competențe de bază).

⁴ Nivelul de instruire se referă la absolvirea cu succes a anumitor niveluri de învățământ, de exemplu învățământul primar, gimnazial sau liceal (secundar superior).

⁵ Competențele de bază trebuie înțelese în conformitate cu Programul OCDE pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA), care măsoară capacitatea tinerilor în vârstă de 15 ani de a-și utiliza cunoștințele și competențele de citire, matematică și științe pentru a face față provocărilor din viața reală. Persoanele cu rezultate insuficiente sunt așadar acei elevi în vârstă de 15 ani, înrolați încă în sistemul de învățământ, care nu ating nivelul 2 de competență în temeiul programului PISA derulat de OCDE, care este considerat a fi nivelul minim de competențe necesar pentru a participa cu succes la viața socială. Deși competențele digitale trebuie considerate a face parte dintre competențele de bază, acestea nu sunt abordate în mod direct în cadrul inițiativei „Căi către succesul școlar”, deoarece se află deja în centrul altor inițiative, cum ar fi Planul de acțiune pentru educația digitală.

părăsirii timpurii a școlii⁶ sunt obiective-cheie ale cooperării europene în domeniul educației și formării profesionale. Comunicarea Comisiei privind realizarea **Spațiului european al educației** până în 2025⁷ prezintă inițiativa „Căi către succesul școlar”, o inițiativă emblematică menită să încurajeze dimensiunea favorabilă incluziunii a educației, obiectiv care a fost împărtășit și de Conferința privind viitorul Europei în raportul său final din mai 2022, solicitând „un spațiu european al educației incluziv, în care toți cetățenii să aibă acces egal la educație de calitate...”. Inițiativa „Căi către succesul școlar” pune accentul pe reducerea rezultatelor slabe în ceea ce privește competențele de bază și pe creșterea nivelului de absolvire a învățământului secundar. Rezoluția Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030)⁸ sprijină această acțiune și stabilește **obiective la nivelul UE pentru 2030**: proporția tinerilor în vârstă de 15 ani cu competențe scăzute de citire, matematică și științe ar trebui să fie mai mică de 15 %⁹, iar proporția persoanelor care părăsesc timpuriu sistemele de educație și formare ar trebui să fie sub 9 %¹⁰.

În acest context, Comisia prezintă o propunere de recomandare a Consiliului privind căile către succesul școlar. Recomandarea care face obiectul propunerii va abroga și va înlocui **Recomandarea Consiliului din 2011 privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii**¹¹, valorificând în același timp experiența dobândită în punerea în aplicare a acesteia din urmă. De la adoptarea Recomandării Consiliului din 2011, țările europene s-au confruntat cu noi situații, provocări și oportunități care influențează profund sistemele de educație și formare, printre care numărul tot mai mare de migranți de vârstă școlară din afara UE, inclusiv refugiați¹², care vin în UE, precum și pandemia de COVID-19. Preocupările cu privire la tendința de scădere a performanței competențelor de bază (astfel cum reiese din rezultatele PISA 2018) au apărut în mod vizibil în discursul politic. Cercetarea în domeniul educației a oferit noi perspective, iar cooperarea în materie de politici la nivelul UE a evidențiat lacune și domenii în care se impun acțiuni suplimentare, ceea ce face necesară revizuirea, actualizarea și îmbunătățirea Recomandării Consiliului din 2011. Noua propunere are un domeniu de aplicare mai larg, deoarece abordează simultan cele două obiective la nivelul UE privind competențele de bază și părăsirea timpurie a sistemelor de educație și formare. Acest aspect reflectă complementaritatea celor două provocări, factorii declanșatori și măsurile de abordare a acestora. În plus, propunerea extinde perspectiva pentru a aborda alte aspecte care nu au fost abordate anterior și care au un impact puternic asupra rezultatelor în domeniul educației, cum ar fi bunăstarea la școală.

⁶ Indicatorul UE privind „părăsirea timpurie a sistemelor de educație și formare profesională” (*early leaving from education and training – ELET*) măsoară ponderea persoanelor cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani care au absolvit cel mult ciclul gimnazial (și anume nivelurile ISCED 0-2) și care nu mai sunt înrolate în sisteme de educație formală sau nonformală.

⁷ COM(2020) 625 final.

⁸ JO C 66, 26.2.2021.

⁹ Sursa datelor este Programul OCDE pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA).

¹⁰ Sursa datelor este Eurostat, Ancheta UE asupra forței de muncă. Acest indicator principal va fi completat de un indicator justificativ privind absolvirea învățământului secundar superior, măsurând, prin intermediul datelor puse la dispoziție de Eurostat, ancheta UE asupra forței de muncă, proporția persoanelor cu vârste cuprinse între 20 și 24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior.

¹¹ JO C 191, 1.7.2011, p. 1-6.

¹² Termenul „refugiat” este utilizat în prezentul document într-un sens politic larg, și nu în cel definit în Convenția de la Geneva și în acquis-ul UE în materie de azil.

- **Provocări care trebuie abordate în propunerea de recomandare a Consiliului**

De la adoptarea, în 2011, a Recomandării Consiliului privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii, la nivel european și în statele membre au fost întreprinse numeroase acțiuni. O evaluare independentă a punerii în aplicare a recomandării¹³ prezintă o imagine generală pozitivă a impactului acestei recomandări și al instrumentelor de politică conexe ale UE (mecanisme de monitorizare și de raportare în cadrul semestrului european; învățarea reciprocă și cooperarea între statele membre în cadrul ET2020; finanțare, în special prin Erasmus+ și prin fondurile structurale și de investiții europene; investiții în cercetare și comunicare). Evaluarea concluzionează că punerea în aplicare a recomandării Consiliului a contribuit la o **scădere a ratei persoanelor care au părăsit timpuriu sistemul de educație și formare profesională (ELET) la nivelul UE** (de la 13,4 %¹⁴ în 2011 la 9,7 % în 2021 și a încurajat schimbări în cadrul instituțiilor și politicilor de învățământ.

Totuși, în pofida acestor progrese semnificative, **părăsirea timpurie a sistemului de educație și formare rămâne o provocare politică în Europa, care este deosebit de gravă într-o serie de țări și regiuni și pentru grupuri-țintă specifice**. În prezent, peste 3,2 milioane de tineri din UE (cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani) părăsesc timpuriu sistemul de educație și formare și doar 84,3 % (dintre cei cu vârste cuprinse între 20 și 24 de ani) au absolvit învățământul secundar superior. Există încă diferențe considerabile între țări și în interiorul acestora și persistă inegalități în rândul anumitor grupuri de populație: proporția medie a persoanelor care părăsesc timpuriu sistemul de educație și formare este cu 3,5 puncte procentuale mai mare în rândul tinerilor (11,4 %) decât în rândul tinerelor (7,9 %)¹⁵ și există dezavantaje frapante pentru tinerii și cursanții născuți în străinătate care locuiesc în suburbii specifice, în zone rurale și în zone îndepărtate¹⁶. În general, mediul socioeconomic al cursanților are un impact puternic asupra părăsirii timpurii a sistemelor de educație și formare¹⁷.

Cu toate acestea, evaluarea a evidențiat, de asemenea, unele **lacune și domenii în care sunt necesare eforturi suplimentare**:

- măsurile și acțiunile se bazează adesea pe proiecte și sunt pe termen scurt, abordând doar o singură problemă sau neluând în considerare toate dimensiunile școlii, având, prin urmare, un impact limitat; sunt necesare abordări mai sistemice, atât la nivel de școală, cât și la nivel de sistem, dat fiind că cele actuale sunt încă insuficient dezvoltate;

¹³ Comisia Europeană, Direcția Generală Educație, Tineret, Sport și Cultură (2019), Donlevy, V., Day, L., Andriescu, M., Downes, P., *Assessment of the implementation of the 2011 Council recommendation on policies to reduce early school leaving: final report* (Evaluarea punerii în aplicare a recomandării din 2011 a Consiliului privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii: raport final), Oficiul pentru Publicații.

¹⁴ UE28. Valoarea UE-27 este de 13,2 %.

¹⁵ Date din 2021.

¹⁶ Cursanții născuți în afara țării raportoare prezintă un risc și mai mare de a deveni ELET (22,4 %), în special dacă țara respectivă se afla în afara UE-27 (23,2 %). În medie, probabilitatea de părăsire timpurie a școlii este mai mare pentru tinerii născuți în afara UE-27 (25,2 %) decât pentru tinerele născute în afara UE-27 (20,9 %). Gradul de urbanizare joacă, de asemenea, un rol, orașele generând, în medie, cele mai mici procente de persoane care părăsesc timpuriu școala (8,6 %). În timp ce tinerii care provin din orașe și suburbii sunt mai susceptibili de a părăsi timpuriu școala (13,5 %) decât cei care provin din zonele rurale (11,7 %), tinerele expuse unui risc mai mare sunt, în fapt, cele care provin din zonele rurale (9,2 %) decât cele care provin din orașe și suburbii (8,7 %). Trebuie remarcat faptul că aceste medii ale UE ascund o imagine extrem de eterogenă la nivelul statelor membre. Aceste date se referă la anul 2020.

¹⁷ O analiză aprofundată a tendințelor se regăsește în documentul de lucru al serviciilor Comisiei și în Monitorul educației și formării 2021.

- în multe țări, măsurile de politică puse în aplicare nu sunt monitorizate și evaluate suficient;
- cooperarea între diferite domenii de politică (cum ar fi educația și formarea, sănătatea, serviciile sociale, ocuparea forței de muncă, locuințele, justiția, incluziunea migranților, inclusiv a refugiaților, nediscriminarea) și nivelurile de guvernare (național, regional, local), precum și dialogul cu părțile interesate sunt încă prea limitate și fragmentate;
- deși măsurile de compensare sunt bine stabilite, în multe țări acțiunile de prevenire și de intervenție timpurie sunt insuficient dezvoltate ori nu sunt puse în aplicare/nu se asigură respectarea acestora;
- de prea multe ori, nevoile unor grupuri specifice nu sunt abordate în mod corespunzător (cum ar fi grupurile de cursanți cu dizabilități vizibile și invizibile, cursanții cu nevoi educaționale speciale sau probleme de sănătate mintală, cursanții proveniți din familii de migranți, inclusiv refugiații, cursanții care aparțin minorităților etnice, cum ar fi romii, victimele hărțuirii); acest aspect este deosebit de grav pentru cursanții cu nevoi complexe (cum ar fi copiii cu un părinte în închisoare, victimele violenței domestice, copiii aflați în îngrijire etc.);
- măsurile care vizează abordarea dificultăților de învățare sunt insuficient integrate în măsuri de promovare a bunăstării la școală sau în măsuri care vizează comportamentul agresiv (*bullying*) și sănătatea mintală;
- adesea, cursanții, familiile și principalele părți interesate (inclusiv părinții excluși din punct de vedere social, comunitățile de migranți și ONG-urile) nu sunt suficient de implicați în elaborarea, punerea în aplicare și evaluarea politicilor;
- adesea, directorii unităților de învățământ, cadrele didactice, formatorii și alte categorii de personal didactic nu sunt suficient de pregătite pentru a aborda rezultatele slabe la învățătură și părăsirea timpurie a sistemului de educație și formare, pentru a ține seama de diversitate, pentru a oferi un sprijin adecvat copiilor cu dificultăți sau aflați în pericol sau cursanților cu nevoi în materie de bunăstare și sănătate mintală.

În ultimul deceniu au fost depuse eforturi semnificative pentru a reduce gradul de părăsire timpurie a sistemului de educație și formare, în special în urma adoptării Recomandării Consiliului din 2011. Mai recent, **rezultatele slabe în ceea ce privește competențele de bază** au dobândit o atenție sporită în cadrul dezbaterii politice la nivelul UE, în special de la publicarea concluziilor Programului OCDE pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA) 2018¹⁸, care indică o **tendință de deteriorare** la nivelul UE în perioada 2009-2018¹⁹. În special, PISA 2018 arată că:

- în prezent, **unul din cinci europeni în vârstă de 15 ani înregistrează rezultate slabe la învățătură** (22,5 % nu pot îndeplini sarcini elementare la citire, 22,9 % la matematică și 22,3 % la științe). Media UE nu s-a îmbunătățit

¹⁸ O dată la 3 ani, PISA măsoară capacitatea tinerilor în vârstă de 15 ani de a-și utiliza cunoștințele și competențele de citire, matematică și științe pentru a face față provocărilor din viața reală.

¹⁹ O analiză aprofundată a tendințelor se regăsește în documentul de lucru al serviciilor Comisiei și în Monitorul educației și formării 2021.

și există diferențe mari între statele membre, deși unele țări au reușit să își îmbunătățească performanțele de-a lungul timpului.

- Mediul socioeconomic afectează puternic performanța elevilor și așteptările lor academice în majoritatea țărilor UE. În plus, în țările în care ponderea elevilor cu rezultate slabe la învățatură este însemnată, tendința este, de asemenea, în sensul existenței unor diferențe mari de performanță între elevii care provin din medii socioeconomice favorizate și cei care provin din medii defavorizate.
- Ponderea persoanelor cu rezultate slabe la citire este mult mai mare în rândul elevilor care provin din familii de migranți (potrivit definiției OCDE din cadrul PISA)²⁰ decât în rândul elevilor care nu provin din familii de migranți în multe state membre ale UE²¹.
- În general, în țările care înregistrează ponderi scăzute ale elevilor cu rezultate slabe la învățatură, există tendința existenței unor ponderi ridicate ale elevilor cu performanțe de top, ceea ce sugerează că excelența și echitatea sistemelor de învățământ pot merge mână în mână²².
- Fetele au rezultate mult mai bune decât băieții în ceea ce privește competențele de citire, existând o disparitate de gen persistentă în favoarea fetelor și în ceea ce privește științele²³. Acest aspect este confirmat de datele naționale, potrivit cărora este mai probabil ca băieții să absenteze de la școală decât fetele²⁴.

De asemenea, rezultatele Studiului internațional privind competențele în domeniul informatic (ICILS)²⁵ din 2018 relevă faptul că **o cincime dintre tinerii din UE nu dețin competențe digitale de bază**, dezvăluind, în același timp, impactul statutului socioeconomic asupra alfabetizării digitale: în medie, studenții care provin din medii cu un statut socioeconomic superior înregistrează punctaje semnificativ mai mari în materie de alfabetizare informatică, iar studenții care au un părinte ce a obținut o diplomă de licență sau de absolvire a unei

²⁰ Noțiunea de „persoane din familii de migranți” include atât imigranții, cât și copiii lor născuți în țară (așa-numiți „a doua generație”). În vreme ce Comisia consideră că migranții sunt numai resortisanți ai țărilor terțe, definiția OCDE din cadrul PISA pentru elevii care provin din familii de migranți cuprinde toți elevii născuți în străinătate (atât în UE, cât și în afara UE), precum și elevii născuți în țară cu părinți de origine străină.

²¹ De obicei, situația este mai gravă pentru elevii născuți în străinătate decât pentru elevii născuți în țară cu părinți de origine străină. Un statut socioeconomic defavorizat se regăsește adesea coroborat cu un context de migrație.

²² Comisia Europeană, Direcția Generală Educație, Tineret, Sport și Cultură (2019), *PISA 2018 and the EU: striving for social fairness through education* (PISA 2018 și UE: eforturi în direcția realizării echității sociale prin educație), Oficiul pentru Publicații, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/964797>. Pentru o analiză detaliată, a se consulta documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

²³ În ceea ce privește matematica, imaginea este mai eterogenă, datele PISA din 2018 arătând că, în medie, băieții au performanțe nesemnificativ mai mari decât fetele, însă decalajul se reduce constant: fetele au rezultate mai bune decât băieții în tot mai multe țări. A se vedea OCDE (2019) *PISA 2018 results (volume II) – Where all students can succeed* [Rezultatele PISA 2018 (volumul II) – Cum pot reuși toți elevii] PISA, OECD publishing. Disponibil la: https://www.oecd-ilibrary.org/education/pisa-2018-results-volume-ii_b5fd1b8f-en.

²⁴ OCDE (2015). *The ABC of Gender Equality in Education. Aptitude, Behaviour, Confidence* (ABC-ul egalității de gen în educație: Aptitudinea, comportamentul, încrederea) PISA, OECD publishing. Disponibil la: <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9789264229945-en.pdf?expires=1610634769&id=id&accname=guest&checksum=66B1763A84CB2A7C21B3829FBC7B8E3B>.

²⁵ <https://www.iea.nl/news-events/news/icils-2018-results>.

instituții de învățământ superior au un punctaj mai mare decât cei ai căror părinți nu dețin o diplomă universitară.

În Strategia europeană privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030 care are drept scop sprijinirea punerii în aplicare de către statele membre a Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap, la care toate sunt părți²⁶, Comisia subliniază decalajul dintre tinerii cu handicap și cei fără handicap în ceea ce privește nivelul de instruire, din cauza faptului că sistemul educațional nu este caracterizat de incluziune și de accesibilitate. Mulți copii și tineri cu handicap sunt înscriși în școli speciale, care nu oferă întotdeauna punți eficiente către învățământul de masă.

Cele mai recente rezultate ale PISA au evidențiat, de asemenea, deficiențele suplimentare și la fel de îngrijorătoare la nivelul sistemelor de învățământ, care pot influența rezultatele școlare: **bunătatea elevilor la școală²⁷ (măsurată ca sentimentul de apartenență al elevilor la școală) este în scădere, iar fenomene precum comportamentul agresiv/hărțuirea pe internet sunt larg răspândite și în creștere²⁸**. Cercetările evidențiază faptul că fenomenul de bullying în școli are consecințe devastatoare asupra bunăstării cursanților și asupra realizărilor academice ale acestora și crește riscul de abandon școlar timpuriu²⁹. Cercetările confirmă, de asemenea, că **îmbunătățirea bunăstării cursanților**, inclusiv prin educație socio-emoțională³⁰ și prevenirea *bullying*-ului, este **esențială pentru îmbunătățirea rezultatelor școlare³¹**. Bunătatea emoțională și sănătatea mintală a copiilor și a tinerilor a devenit, de asemenea, o problemă majoră în Europa, aproximativ 10-20 % dintre copiii de vârstă școlară confruntându-se cu probleme de sănătate mintală în cursul anilor de școlarizare și jumătate dintre aceștia dezvoltând probleme înainte de a împlini 14 ani, în special anxietate și depresie. Aceasta este o problemă majoră care afectează rezultatele școlare în sens negativ. Dacă școlile nu pot rezolva singure aceste probleme, ele pot contribui la abordarea problemelor de bunăstare și sănătate mintală în colaborare cu comunitatea locală și cu profesioniștii și agențiile externe³².

Sărăcia și factorii socioeconomiци reprezintă un element de legătură care stă la baza acestor provocări: **mediul socioeconomic al cursanților și al familiilor acestora continuă să fie cel mai puternic factor determinant al rezultatelor școlare**, indicând un risc permanent de moștenire intergenerațională a dezavantajelor și reducerea mobilității sociale ascendente pentru cursanții care provin din medii mai defavorizate.

²⁶ COM(2021) 101 final: O Uniune a egalității: Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030.

²⁷ Conceptul de „bunăstare” în școli este complex și cuprinde mai multe dimensiuni (inclusiv sănătatea fizică, emoțională și mintală). Definițiile sunt furnizate în glosarul documentului de lucru al serviciilor Comisiei.

²⁸ Conform PISA 2018, în 19 state membre ale UE, cel puțin 1 din 5 elevi au raportat că au fost victime ale *bullying*-ului de cel puțin câteva ori pe lună. În plus, procentul elevilor hărțuiți a crescut semnificativ în majoritatea țărilor în perioada 2015-2018.

²⁹ A se vedea <https://www.oecd-forum.org/posts/can-children-believe-in-us-to-invest-in-mental-health>.

³⁰ Învățarea socio-emoțională constituie una dintre cele opt competențe pentru învățarea pe tot parcursul vieții („competențe personale, sociale și de a învăța să înveți”) definite în Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, JO C 189, p. 1.

³¹ Dovezile furnizate în cadrul studiului internațional privind matematica și știința (TIMSS) din 2019 și în studiul PISA 2018 confirmă faptul că nivelurile mai ridicate de bunăstare (măsurate ca sentimentul de apartenență al elevilor la școală) sunt în general asociate cu aspirații educaționale superioare, nivel mai scăzut de absentism și rezultate mai bune ale învățării la disciplina matematică.

³² Comisia Europeană, Direcția Generală Educație, Tineret, Sport și Cultură, Simões, C., Caravita, S., Cefai, C., *A systemic, whole-school approach to mental health and well-being in schools in the EU: analytical report* („O abordare sistemică, privind școala în ansamblul său, a sănătății mintale și a stării de bine în școlile din UE: raport analitic”), 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/50546>.

Constatările cercetării realizate la nivel internațional și feedbackul primit în urma procesului de consultare care precedă prezenta propunere confirmă **necesitatea de a aborda în comun rezultatele școlare și nivelul de educație**. Rezultatele slabe în ceea ce privește competențele de bază și digitale și părăsirea timpurie a sistemelor de educație și formare sunt aspecte interconectate, declanșate de o combinație de factori (individuali, familiali, sociali și economici etc.). Factorii declanșatori ai acestora nu au caracter pur educațional; cu toate acestea, anumite caracteristici ale sistemelor de educație și de formare (cum ar fi accesul limitat la educația și îngrijirea timpurie de calitate, atribuirea timpurie a diferitelor direcții educaționale, segregarea, repetenția, școlarizarea specială etc.)³³ pot agrava și mai mult incidența acestora, având un impact deosebit de negativ asupra persoanelor care aparțin unor grupuri mai defavorizate.

Criza provocată de pandemia de **COVID-19** a sporit caracterul semnificativ al acestor provocări. Chiar dacă evaluarea impactului pe termen lung al întreruperii prelungite a procesului educațional asupra învățării și a progresului academic necesită mai mult timp și eforturi suplimentare, o serie de studii preliminare sugerează faptul că este posibil ca respectiva criză să fi împiedicat evoluția cursanților și să fi crescut probabilitatea abandonului școlar în cazul persoanelor expuse riscului de întrerupere a studiilor. De asemenea, potrivit acestor studii, criza a avut consecințe negative asupra bunăstării cursanților, printre altele din cauza nivelului crescut de stres și anxietate cauzate de izolare și lipsa contactului cu colegii, a expunerii sporite la violența domestică și a accesului redus la serviciile esențiale. Copiii marginalizați din punct de vedere socioeconomic, care aveau deja rezultate sub medie înainte de pandemie, sunt cei care erau susceptibili de a avea cel mai mult de suferit în contextul restricțiilor de deplasare a persoanelor³⁴, inclusiv din cauza lipsei accesului la internet și/sau la dispozitivele electronice necesare învățământului virtual³⁵. Prin urmare, **este posibil ca ponderea cursanților cu rezultate slabe la învățătură în Europa să fi crescut considerabil în timpul pandemiei**. În mod similar, se preconizează că rata abandonului prematur al sistemului de educație și formare va crește în următorii ani, chiar dacă această situație va fi reflectată în statistici doar peste câțiva ani.

Acest aspect presupune un **efort reînnoit de promovare a unor rezultate școlare mai bune și a unui mediu școlar favorabil incluziunii pentru toți cursanții**, indiferent de caracteristicile lor personale, familiale, culturale și socioeconomice, cu un accent mai puternic pe îmbunătățirea performanțelor în ceea ce privește competențele de bază.

Trebuie să se acorde o atenție sporită bunăstării în școli, ținând seama de lecțiile învățate din punerea în aplicare a Recomandării Consiliului din 2011 privind reducerea părăsirii timpurii a școlii, de informațiile recente din domeniul cercetării și din procesul de consultare, precum și de noile provocări evidențiate de criza provocată de pandemia de COVID-19.

Pe baza învățămintelor desprinse din Recomandarea Consiliului din 2011, **propunerea Comisiei de recomandare a Consiliului privind căile către succesul școlar a stabilit un**

³³ Comisia Europeană/EACEA/Eurydice (2020), *Equity in school education in Europe: structures, policies and student performance* („Echitatea în învățământul școlar din Europa. Structuri, politici și performanțele elevilor”), Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene.

³⁴ Analiza detaliată și referințele se regăsesc în documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

³⁵ De exemplu, în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19, comunitățile de romi excluse și defavorizate au fost expuse unor impacturi negative grave socioeconomice și asupra sănătății. Recomandarea Consiliului din 2021 privind egalitatea, incluziunea și participarea romilor susține reducerea inegalităților structurale cu care se confruntă romii prin abordarea, după caz, a lipsei facilităților și a competențelor digitale care ar permite romilor să participe în mod activ la societate, inclusiv la învățământul la distanță, precum și prin eliminarea nivelurilor ridicate de precaritate economică, a gospodăriilor supraaglomerate și a așezărilor sau taberelor segregate.

cadru reinnoit de acțiune pentru ca statele membre să își dezvolte propria strategie integrată de sporire a șanselor de reușită școlară, la nivelul adecvat, în funcție de structura fiecărui sistem de educație și formare, și susținută de colectarea și monitorizarea eficace a datelor. Cadrul actualizat prezintă un set de măsuri de politică, printre care se numără monitorizarea, prevenirea, intervenția și compensarea³⁶, dar cu un accent mai puternic pe prevenire și intervenție timpurie. Statele membre pot aplica și combina măsurile de politică în funcție de circumstanțele și nevoile lor specifice.

- **Obiectivele propunerii de recomandare a Consiliului**

Propunerea Comisiei de recomandare a Consiliului privind căile către succesul școlar are drept obiective:

- decuplarea nivelului de instruire și de absolvire de statutul social, economic și cultural;
- reducerea ponderii persoanelor cu rezultate slabe la învățătură și a celor care părăsesc timpuriu sistemul de educație și formare la nivelul UE pentru a atinge obiectivele Spațiului european al educației pentru 2030;
- promovarea educației și formării favorabile incluziunii, care înglobează echitatea, calitatea, performanța academică, implicarea, bunăstarea la școală, sănătatea mintală și fizică și respectarea diversității;
- dezvoltarea în continuare, prin învățare reciprocă, a înțelegerii comune a factorilor favorizanți pentru a promova rezultatele școlare și bunăstarea, fiind vizați în special cursanții care provin din medii defavorizate.

- **Dimensiunea internațională**

Propunerea vine în completarea activității la nivel internațional. Acesta contribuie la acțiunile de sprijinire a **obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU pentru 2030 (ODD)**³⁷, în special ODD 4, Educație de calitate. Propunerea respectă **Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap**³⁸, al cărei articol 24 prevede sisteme de educație favorabile incluziunii. Aceasta reflectă Raportul global al ONU de monitorizare a educației pe 2020 privind incluziunea. Propunerea sprijină **activitățile UNESCO privind violența și hărțuirea în școli**³⁹. Inițiativa „Căi către succesul școlar” este în conformitate cu **cadru OCDE „Busola învățării 2030”**⁴⁰.

³⁶ Măsurile de prevenire vizează crearea condițiilor necesare pentru evitarea lipsei de implicare a tinerilor, a rezultatelor slabe la învățătură și a părăsirii timpurii a școlii, a problemelor de sănătate mintală etc. înainte de debutul acestora, inclusiv prin promovarea și sprijinirea în mod activ a bunăstării și a sănătății mintale în școli. Măsurile de intervenție abordează dificultățile emergente într-un stadiu incipient, inclusiv în domeniul educației și îngrijirii timpurii, prin măsuri eficace de sprijin pentru grupuri sau indivizi. Măsurile de compensare oferă oportunități de sprijinire a persoanelor neperformante, dezinteresate sau care au abandonat studiile.

³⁷ <https://sdgs.un.org/>.

³⁸ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities-2.html>.

³⁹ <https://en.unesco.org/themes/school-violence-and-bullying/action>;
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374794?posInSet=4&queryId=N-EXPLORE-c62a920d-2b9e-49c7-92cd-fb700d28f564>.

⁴⁰ Busola învățării 2030 a OCDE este un cadru de învățare în evoluție, care stabilește o viziune aspirațională asupra viitorului educației. Aceasta oferă o viziune amplă asupra tipurilor de competențe de care studenții vor avea nevoie pentru a se dezvolta în 2030 și ulterior. De asemenea, dezvoltă modalități de comunicare și

Rezultatele Programului OCDE pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA) stau la baza propunerii și permit comparații internaționale, care pot fi analizate în continuare în contextul Grupului de lucru privind școlile din cadrul strategic al SEE.

- **Instrumente de sprijinire a punerii în aplicare**

Propunerea de recomandare a Consiliului va fi sprijinită de o serie de instrumente diferite:

- raportarea și monitorizarea, în special în cadrul Semestrului european, al tabloului de bord social și al cadrului strategic al SEE;
- învățarea reciprocă, schimburile de informații și de experiență între statele membre, în special prin intermediul Grupului de lucru privind școlile din cadrul strategic al SEE;
- finanțare din partea UE (în special prin Erasmus+, Mecanismul de redresare și reziliență, Fondul social european+, Fondul european de dezvoltare regională, programul Europa digitală, Orizont Europa, Instrumentul de sprijin tehnic, Fondul pentru azil, migrație și integrare etc.) prin intermediul programelor/planurilor adoptate;
- un set european de instrumente școlare, practic și actualizat în vederea schimbului de resurse și practici⁴¹;
- un grup de experți privind strategiile de creare a unor medii de învățare favorabile pentru grupurile expuse riscului de eșec școlar și care să sprijine bunăstarea la școală;
- cercetarea prin intermediul programului Orizont Europa;
- înființarea (în decembrie 2022) a laboratorului de învățare privind investiții în educație și formare de calitate, care va consolida evaluarea și monitorizarea politicilor și investițiilor în domeniul educației la nivel european.

- **Complementaritatea cu alte inițiative**

Recomandarea vine în completarea altor acțiuni ale Comisiei prezentate în cadrul Comunicării privind Spațiul european al educației și al Planului de acțiune pentru educația digitală. Printre aceste acțiuni se numără:

- Recomandarea din 2019 a Consiliului privind o abordare globală a predării și învățării limbilor⁴²;
- Recomandarea din 2019 a Consiliului privind sisteme de înaltă calitate de educație și îngrijire timpurie a copiilor⁴³;
- Recomandarea din 2018 a Consiliului privind promovarea valorilor comune, a educației favorabile incluziunii și a dimensiunii europene a predării⁴⁴;
- Propunerea de recomandare din 2021 a Consiliului privind învățarea mixtă pentru un învățământ primar și secundar de înaltă calitate și favorabil incluziunii⁴⁵;

percepții comune, având caracter relevant și informat la nivel mondial (<https://www.oecd.org/education/2030-project/teaching-and-learning/learning/learning-compass-2030/>).

⁴¹ <https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/resources/toolkitsforschools.htm>.

⁴² JO C 189, 5.6.2019, p. 15.

⁴³ JO C 189, 5.6.2019, p. 4.

⁴⁴ JO C 195, 7.6.2018, p. 1.

- un dialog structurat privind factorii favorizanți pentru o educație digitală de succes și elaborarea unor orientări comune pentru profesori și personalul din instituțiile de învățământ pentru a încuraja alfabetizarea digitală și pentru a combate dezinformarea;
- Agenda pentru competențe în Europa⁴⁶;
- Recomandarea din 2020 a Consiliului privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență⁴⁷, care propune o viziune de modernizare a politicii UE privind EFP, inclusiv digitalizarea acesteia și utilizarea învățării mixte și
- Recomandarea din 2020 a Consiliului privind „O punte către locuri de muncă – consolidarea Garanției pentru tineret” și de înlocuire a Recomandării din 2013 a Consiliului privind înființarea unei garanții pentru tineret⁴⁸.

Propunerea de recomandare a Consiliului va contribui, de asemenea, la punerea în aplicare a următoarelor: Pilonul european al drepturilor sociale și planul său de acțiune, Strategia UE privind egalitatea de gen 2020-2025 (2020)⁴⁹, Cadrul strategic al UE pentru egalitatea, incluziunea și participarea romilor 2020-2030 (2020)⁵⁰ și Recomandarea Consiliului în acest sens (2021)⁵¹; Strategia privind egalitatea pentru persoanele LGBTIQ 2020-2025 (2020)⁵²; Planul de acțiune al UE privind integrarea și incluziunea pentru perioada 2021-2027 (2020)⁵³; Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030 (2021)⁵⁴; Planul de acțiune al UE de combatere a rasismului pentru perioada 2020-2025 (2020)⁵⁵; Strategia UE privind combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești (2021)⁵⁶; Strategia UE privind drepturile copilului (2021)⁵⁷; Garanția europeană pentru copii (2021)⁵⁸; Anul european al tineretului (2022)⁵⁹; noua strategie a UE pentru un internet mai bun pentru copii (2022)⁶⁰ și campania „HealthyLifeStyle4All” (2021)⁶¹.

Programul Erasmus+ sprijină această inițiativă: organizațiile și participanții cu mai puține oportunități se află în centrul priorității generale a programului „Incluziune și diversitate”, fiind-le puse la dispoziție mecanisme și resurse specifice. Programul Erasmus+ sprijină, de asemenea, cadrele didactice și întregul personal didactic în contextul dobândirii de noi competențe și al elaborării de strategii și programe de învățământ favorabile incluziunii, prin acțiuni precum noile academii Erasmus+ pentru cadrele didactice.

⁴⁵ COM(2021) 455 final.

⁴⁶ COM(2020) 274 final/2.

⁴⁷ JO C 417, 2.12.2020, p. 1.

⁴⁸ JO C 372, 4.11.2020, p. 1.

⁴⁹ COM(2020) 152 final.

⁵⁰ COM(2020) 620 final.

⁵¹ COM(2020) 620 final.

⁵² COM(2020) 698 final.

⁵³ COM(2020) 758 final.

⁵⁴ COM(2021) 101 final.

⁵⁵ COM(2020) 565 final.

⁵⁶ COM(2021) 615 final.

⁵⁷ COM(2021) 142 final.

⁵⁸ COM(2021) 137 final.

⁵⁹ Decizia (UE) 2021/2316 a Parlamentului European și a Consiliului din 22 decembrie 2021 privind Anul european al tineretului (2022), JO L 462, 28.12.2021, p. 1.

⁶⁰ <https://www.betterinternetforkids.eu/en/home> și COM(2012) 196 final.

⁶¹ *Tartu Call for a Healthy Lifestyle*, https://sport.ec.europa.eu/sites/default/files/ewos-tartu-call_en.pdf.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

• Temei juridic

Propunerea de recomandare a Consiliului este în conformitate cu articolul 165 alineatul (4) și cu articolul 166 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Articolul 165 alineatul (1) prevede că Uniunea trebuie să „contribuie la dezvoltarea unei educații de calitate, prin încurajarea cooperării dintre statele membre și, în cazul în care este necesar, prin sprijinirea și completarea acțiunii acestora, respectând pe deplin responsabilitatea statelor membre față de conținutul învățământului și de organizarea sistemului educațional”. Articolul 165 alineatul (2) precizează, de asemenea, că acțiunea Uniunii în domeniul educației va urmări, printre altele, să încurajeze dezvoltarea educației la distanță. Articolul 166 alineatul (1) prevede că Uniunea pune în aplicare o politică de formare profesională care sprijină și completează acțiunile statelor membre, respectând pe deplin responsabilitatea statelor membre față de conținutul și organizarea formării profesionale.

Inițiativa nu propune nicio extindere a competenței de reglementare a UE sau a angajamentelor cu caracter obligatoriu care revin statelor membre. Statele membre vor decide, în conformitate cu situația de pe plan național, modul în care vor pune în aplicare prezenta recomandare a Consiliului.

• Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)

Propunerea este în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE).

Statele membre sunt responsabile de conținutul educației și de organizarea sistemelor lor de educație și formare. În același timp, dovezile arată că acestea se confruntă cu o serie de probleme comune legate de rezultatele școlare și de bunăstarea la școală.

Prezenta propunere respectă pe deplin responsabilitatea statelor membre față de conținutul învățământului și de organizarea sistemului educațional, precum și diversitatea lor culturală și lingvistică, reflectând rolul de completare și de sprijin al UE, precum și caracterul voluntar al cooperării europene în cadrul educației și formării. În contextul Spațiului european al educației, inițiativa va sprijini eforturile statelor membre de a elabora și de a pune în aplicare politici și mecanisme, în funcție de sistemele și structurile lor naționale.

Inițiativa nu propune nicio extindere a competenței de reglementare a UE sau a angajamentelor cu caracter obligatoriu care revin statelor membre. Valoarea sa adăugată europeană constă în principal în capacitatea UE de a mobiliza angajamentul politic la nivel național și de a sprijini sistemele de educație și formare prin orientări de politică, unelte și instrumente comune (Erasmus+, Mecanismul de redresare și reziliență, Fondul social european+, Fondul european de dezvoltare regională, programul Europa digitală, Orizont Europa, Instrumentul de sprijin tehnic, Fondul pentru azil, migrație și integrare etc.), respectând totodată pe deplin subsidiaritatea.

• Proporționalitatea

Prezenta propunere respectă principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 alineatul (4) din TUE.

Nici conținutul, nici forma prezentei propuneri de recomandare a Consiliului nu depășesc ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor sale. Angajamentele pe care și le vor asuma statele membre au un caracter voluntar și fiecare stat membru rămâne liber să decidă cu privire la abordarea pe care trebuie să o adopte.

- **Alegerea instrumentului**

Pentru a contribui la realizarea obiectivelor menționate la articolele 165 și 166 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, tratatul menționat prevede adoptarea recomandărilor de către Consiliu, pe baza unei propuneri din partea Comisiei.

O recomandare a Consiliului este un instrument adecvat în domeniul educației și formării, în cadrul căruia UE are o responsabilitate de susținere, și este un instrument care a fost utilizat în mod frecvent pentru acțiunile europene în domeniile respective. Ca instrument juridic, aceasta semnaleză angajamentul statelor membre față de măsurile prezentate și furnizează o bază politică mai solidă pentru cooperarea din acest domeniu, respectând pe deplin, în același timp, autoritatea statului membru în domeniul educației și formării.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR *EX POST*, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluările *ex post*/verificarea adecvării legislației existente**

O evaluare independentă a punerii în aplicare a Recomandării Consiliului din 2011 privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii a fost publicată în 2019⁶². Studiul a cuprins 37 de țări din UE și din afara UE. Acesta a vizat:

- situația și tendințele la nivel european și național, precum și modalitățile naționale de monitorizare și evaluare a părăsirii timpurii a sistemului de educație și formare;
- prezentarea generală și exemple ale măsurilor puse în aplicare la nivel național pentru prevenire, intervenție și compensare, precum și dovezi ale eficacității;
- o analiză a rolului și a influenței recomandării din 2011 și a instrumentelor de politică conexe ale UE în ceea ce privește relevanța, eficacitatea, eficiența și sustenabilitatea acestora;
- necesitatea furnizării în viitor a sprijinului la nivelul UE pentru a combate părăsirea timpurie a sistemelor de educație și formare, precum și natura acestui sprijin.

- **Consultarea părților interesate**

Propunerea se bazează pe contribuțiile colectate în cursul unui amplu proces consultativ⁶³. Printre acestea se numără:

- o consultare publică deschisă cu durata de 14 săptămâni cu privire la noua inițiativă, desfășurată în perioada 24 iunie-30 septembrie 2021;
- discuții în cadrul reuniunilor directorilor generali pentru învățământul preuniversitar;

⁶² Comisia Europeană, Direcția Generală Educație, Tineret, Sport și Cultură (2019), Donlevy, V., Day, L., Andriescu, M., Downes, P., *Assessment of the implementation of the 2011 Council recommendation on policies to reduce early school leaving: final report* (Evaluarea punerii în aplicare a Recomandării din 2011 a Consiliului privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii: raport final), Oficiul pentru Publicații.

⁶³ Un scurt raport de sinteză este anexat la documentul de lucru al serviciilor Comisiei; raportul de sinteză complet este disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13019-Pathways-to-school-success-tackling-underachievement-in-basic-skills-and-early-leaving-from-education-and-training/public-consultation_ro.

- o serie de ateliere online dedicate, desfășurate în perioada mai-septembrie 2021, cu participarea reprezentanților ministerelor și ai organizațiilor părților interesate (inclusiv reprezentanți ai profesorilor și formatorilor, cursanți, părinți și tineri, parteneri sociali și ONG-uri reprezentând diverse părți interesate), precum și experți în domeniu.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Propunerea se bazează pe:

- lecțiile învățate din punerea în aplicare a cadrului strategic pentru cooperarea în materie de politici Educație și formare 2020 (rapoarte ale grupurilor de lucru, practici colectate și partajate prin intermediul Setului european de instrumente școlare etc.);
- o evaluare independentă a punerii în aplicare a Recomandării Consiliului din 2011 privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii (a se vedea mai sus);
- o gamă largă de rapoarte și studii existente și solicitate recent cu privire la: impactul preconizat al crizei provocate de pandemia de COVID-19 asupra unor aspecte precum: rezultatele școlare, echitatea, sistemele favorabile incluziunii, hărțuirea în școli (*bullying*), educația socio-emoțională, bunăstarea la școală, implicarea părinților, calitatea vieții școlare, reformele de politică ce explică poveștile PISA de succes etc.;
- cartografierea proiectelor Erasmus+ legate de promovarea unor rezultate școlare mai bune, combaterea rezultatelor slabe la învățătură și a părăsirii timpurii a sistemelor de educație și formare, precum și sprijinirea bunăstării în școli.
- expertiza cadrelor universitare și a altor experți externi care au contribuit cu cunoștințe și consiliere bazate pe probe prin intermediul Rețelei de experți care se ocupă de dimensiunea socială a educației și a formării profesionale (NESET)⁶⁴ și al comitetului de redacție al Setului european de instrumente școlare.
- analiza rapoartelor și studiilor OCDE, UNESCO și ale Consiliului Europei, precum și activitatea Centrului Comun de Cercetare al Comisiei Europene, Cedefop și Eurydice.

Aceste informații sunt incluse în documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei.

- **Evaluarea impactului**

Dată fiind abordarea complementară a activităților față de inițiativele statelor membre, caracterul voluntar al activităților propuse și amploarea efectelor preconizate, nu a fost efectuată o evaluare a impactului. Elaborarea propunerii s-a bazat pe studii anterioare⁶⁵, pe consultarea cu statele membre și pe o consultare publică.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Nu se aplică.

⁶⁴ <https://nesetweb.eu/en/>.

⁶⁵ Referințele complete sunt disponibile în documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

- **Drepturile fundamentale**

Prezenta propunere de recomandare a Consiliului este conformă cu drepturile fundamentale și principiile recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special dreptul la protecția datelor cu caracter personal prevăzut la articolul 8, libertatea academică consacrată la articolul 13, dreptul la educație prevăzut la articolul 14 și dreptul la nediscriminare prevăzut la articolul 21.

Măsurile vor fi puse în aplicare în conformitate cu legislația UE privind protecția datelor cu caracter personal, în special cu Regulamentul (UE) 2016/679⁶⁶ al Parlamentului European și al Consiliului privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (Regulamentul general privind protecția datelor).

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Această inițiativă nu va necesita resurse suplimentare de la bugetul UE.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și modalități de monitorizare, evaluare și raportare**

Pentru a sprijini punerea în aplicare, Comisia propune să se elaboreze, în cooperare cu statele membre, activități de învățare reciprocă și identificarea bunelor practici, precum și materiale de cercetare, orientare, manuale și alte livrabile concrete bazate pe dovezi. Comisia intenționează să dezvolte în continuare Setul european de instrumente școlare în cadrul noii Platforme europene pentru educația școlară, pentru a comunica constatările, exemplele de succes și orice alte resurse relevante.

Comisia intenționează să raporteze cu privire la utilizarea Recomandării Consiliului în contextul punerii în aplicare a cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale pentru Spațiul european al educației și dincolo de acesta.

- **Documente explicative (pentru directive)**

Nu se aplică.

- **Prezentare generală a propunerii de recomandare a Consiliului și a documentului de lucru al serviciilor Comisiei**

Pe baza experienței acumulate în urma Recomandării Consiliului din 2011, propunerea de recomandare a Consiliului îmbină noutatea cu continuitatea, oferind noi soluții și extinzând și actualizând unele componente ale textului pe care îl va abroga.

În continuarea Recomandării din 2011, propunerea subliniază necesitatea de a îmbina măsurile de prevenire, intervenție și compensare. Cu toate acestea, pune un accent mai puternic pe măsurile de prevenire și recunoaște că nevoile/categoriile diferite de public necesită tipuri diferite de acțiuni. Propunerea include aspecte care nu au fost abordate (sau nu au fost abordate în mod suficient) în textul din 2011, cum ar fi guvernanta la nivel de școală și mecanismele de asigurare a calității; conceptul de abordare privind școala în ansamblul său și de colaborare și parteneriat în școli și în jurul acestora; rolul-cheie al asigurării bunăstării, al

⁶⁶ JO L 119, 4.5.2016, p. 1.

învățării socio-emoționale, precum și medii de învățare mai sigure, mai sănătoase și mai favorabile.

Aceasta propune orientări și acțiuni care pot fi urmărite de statele membre pentru a promova rezultate școlare mai bune pentru tinerii europeni și prevede angajamentul Comisiei Europene de a sprijini și completa acțiunile statelor membre în acest domeniu.

Documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei prezintă dovezile în materie de cercetare, opiniile și experiențele părților interesate acumulate în etapa de consultare, oferind exemple de politici și proiecte existente care stau la baza politicii promovate în propunerea de recomandare a Consiliului.

Propunere de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind căile către succesul școlar

(Text cu relevanță pentru SEE)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 165 alineatul (4) și articolul 166 alineatul (4),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Pilonul european al drepturilor sociale⁶⁷ subliniază, în primul și al unsprezecelea său principiu, importanța asigurării unei educații de calitate și favorabile incluziunii pentru toți, de la o vârstă fragedă. Punerea în aplicare efectivă a acestor principii depinde de hotărârea și de acțiunea statelor membre. Acțiunile la nivelul UE pot completa acțiunile naționale, iar Comisia și-a prezentat contribuția în cadrul Planului de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale⁶⁸.
- (2) La 30 septembrie 2020, Comisia Europeană a adoptat o comunicare privind realizarea Spațiului european al educației până în 2025, în care incluziunea este considerată drept una dintre cele șase dimensiuni ale acestuia⁶⁹. La 18 februarie 2021, Consiliul a adoptat Rezoluția Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030)⁷⁰.
- (3) În discursul său din 2021 privind starea Uniunii Europene, președinta Comisiei Europene a propus ca anul 2022 să fie Anul European al Tineretului, pentru a le oferi tinerilor mai multe oportunități de a modela viitorul Europei și de a se implica în deciziile care le afectează viața.
- (4) În raportul final al Conferinței privind viitorul Europei, cetățenii solicită Uniunii să instituie, până în 2025, un Spațiu european al educației favorabil incluziunii, în cadrul căruia toți cetățenii să aibă acces egal la educație de calitate și la învățare pe tot parcursul vieții, inclusiv cei din zonele rurale și îndepărtate⁷¹. Comunicarea Comisiei din 2020 prevede că incluziunea și egalitatea de gen reprezintă o dimensiune cheie a spațiului european al educației, care trebuie realizată până în 2025, și solicită decuplarea nivelului de instruire de statutul socioeconomic. Consiliul a convenit că, până în 2030, proporția tinerilor în vârstă de 15 ani cu competențe scăzute de citire,

⁶⁷ COM(2017) 250.

⁶⁸ COM(2021) 102.

⁶⁹ COM(2020) 625 final.

⁷⁰ JO C 66, 26.2.2021, p. 1.

⁷¹ Conferința privind viitorul Europei – Raport privind rezultatul final, mai 2022, Propunerea 46, (p. 88).

matematică și științe ar trebui să fie mai mică de 15 % și s-a angajat să reducă proporția persoanelor care părăsesc timpuriu sistemele de educație și formare sub 9 %.

- (5) Deși rata abandonului prematur s-a îmbunătățit semnificativ la nivelul UE, scăzând cu 3,9 puncte procentuale în perioada 2010-2021, un număr mare de cursanți continuă să părăsească timpuriu sistemul de învățământ. Proporția persoanelor care părăsesc timpuriu sistemul de educație și formare a fost, în medie, de 9,7 % în 2021 în întreaga Uniune, cu puțin sub obiectivul de 10 % stabilit pentru 2020 la nivelul UE în cadrul ET2020. În continuare, peste 3,2 milioane de tineri din UE (cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani) părăsesc timpuriu sistemul de educație și formare, fiind astfel privați de o șansă echitabilă de a avea o carieră profesională de succes. Există încă diferențe considerabile pe teritoriul țărilor și între acestea, cu inegalități persistente între grupuri specifice (de exemplu, migranții, tinerii, minoritățile etnice, cum ar fi romii, tinerii din zonele rurale și îndepărtate înregistrează rezultate mai slabe).
- (6) Rezultatele Programului OCDE pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA) 2018 indică o tendință de scădere a numărului de persoane cu rezultate slabe în ceea ce privește competențele de bază în perioada 2009-2018. În prezent, unul din cinci europeni în vârstă de 15 ani nu deține competențe adecvate de citire, matematică sau științe. În plus, rezultatele Studiului internațional privind competențele în domeniul informatic (ICILS) din 2018 relevă faptul că o cincime dintre tinerii din UE nu dețin competențe digitale de bază, dezvăluind, în același timp, discrepanțe grave în materie de performanță în ceea ce privește statutul socioeconomic, ceea ce reprezintă un risc de adâncire a decalajului digital⁷².
- (7) Datele confirmă faptul că mediul socioeconomic este cel mai puternic indicator al rezultatelor școlare. Cursanții care provin din medii defavorizate sunt suprareprezențați în rândul celor care părăsesc sistemul de educație și formare fără a absolvi învățământul secundar superior în majoritatea țărilor UE. PISA 2018 a relevat faptul că ponderea elevilor cu rezultate slabe la citire în majoritatea țărilor UE este mult mai mare în sfertul inferior al indicelui socioeconomic și cultural (*economic, social and cultural status index – ESCS*) comparativ cu elevii care provin din sfertul superior al ESCS, de peste 40 de puncte procentuale în unele țări din UE. Literatura de specialitate confirmă faptul că elevii care provin dintr-un mediu socioeconomic inferior tind să se confrunte cu mai multe dificultăți în dezvoltarea competențelor academice și lingvistice. Aceștia prezintă mai des probleme de comportament legate de învățare, prezintă o motivație mai scăzută de a învăța, părăsesc sistemul de educație și formare mai devreme și obțin niveluri inferioare de calificare și competențe insuficiente pentru participarea deplină în cadrul societății.
- (8) În ultimii ani, statele membre au integrat un număr mare de migranți din țări terțe (inclusiv refugiați⁷³) de vârstă școlară în sistemele lor de învățământ. Provocări suplimentare apar în cazul persoanelor care fug din calea războiului din Ucraina, o mare parte dintre acestea fiind copii de vârstă școlară care necesită sprijin specific pentru învățare (inclusiv însușirea limbii de școlarizare) și sprijin psihosocial.

⁷² Deși competențele digitale trebuie considerate a face parte dintre competențele de bază, acestea nu sunt abordate în mod explicit în cadrul inițiativei „Căi către succesul școlar”, deoarece se află deja în centrul altor inițiative, cum ar fi Planul de acțiune pentru educația digitală.

⁷³ Termenul „refugiat” este utilizat în prezentul document într-un sens politic larg, și nu în cel definit în Convenția de la Geneva și în acquis-ul UE în materie de azil.

- (9) PISA 2015 și 2018 au evidențiat, de asemenea, scăderea sentimentului de apartenență la școală al elevilor și răspândirea și intensificarea fenomenelor precum comportamentul agresiv/hărțuirea pe internet. Cercetările evidențiază importanța bunăstării emoționale, sociale și fizice în școli pentru a spori șansele copiilor și tinerilor de a avea succes în educație și în viață. Acestea confirmă faptul că problemele de sănătate mintală, precum și violența și hărțuirea, rasismul, xenofobia și alte forme de intoleranță au efecte devastatoare asupra bunăstării emoționale a copiilor și a tinerilor, precum și asupra rezultatelor școlare ale acestora. De asemenea, potrivit cercetărilor, grupurile defavorizate sunt mai expuse riscului de hărțuire, iar cursanții din școlile defavorizate din punct de vedere socioeconomic au un sentiment mai scăzut de apartenență decât colegii lor mai înstăriți.
- (10) Pandemia de COVID-19 a sporit importanța abordării acestor provocări. O serie de studii sugerează faptul că respectiva criză poate crește probabilitatea abandonului școlar în cazul persoanelor expuse riscului de întrerupere a studiilor, având efecte negative asupra sănătății mintale și a bunăstării cursanților în general.
- (11) În 2011, Consiliul a adoptat o Recomandare privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii⁷⁴. Au fost desfășurate activități ample la nivel european și național pentru punerea în aplicare a recomandării, în special prin învățare reciprocă și schimburi de bune practici între statele membre în cadrul ET 2020 pentru cooperarea în materie de politici⁷⁵. O gamă largă de resurse, exemple de măsuri de succes și resurse materiale sunt disponibile online prin intermediul Setului european de instrumente școlare⁷⁶ și al setului de instrumente EFP al Cedefop pentru combaterea părăsirii timpurii a școlii. O evaluare independentă a punerii în aplicare a recomandării, publicată în 2019⁷⁷, oferă indicii clare că această recomandare a Consiliului și setul aferent de instrumente de politică ale UE au încurajat transformările la nivelul instituțiilor de învățământ și al politicilor educaționale și au sprijinit reducerea părăsirii timpurii a sistemelor de educație și formare. Aceasta evidențiază, de asemenea, domeniile în care sunt necesare eforturi suplimentare.
- (12) Programul Erasmus+ a sprijinit o serie de proiecte transnaționale privind incluziunea în diverse sectoare educaționale, abordând rezultatele slabe la învățatură și părăsirea timpurie a sistemelor de educație și formare. Pentru perioada 2021-2027, incluziunea constituie una dintre prioritățile generale ale programului Erasmus+. Programul include, de asemenea, o prioritate de politică specifică pentru a aborda dezavantajele legate de învățare, părăsirea timpurie a școlii și nivelul scăzut de competențe de bază, permițând părților interesate de finanțare prin programul Erasmus+ să pună în aplicare recomandările de politică.
- (13) Fondurile structurale și de investiții europene (fondurile ESI) 2014-2020 au mobilizat un volum considerabil de investiții pentru a combate părăsirea timpurie a sistemelor de educație și formare, sprijinind numeroase proiecte la scară largă în conformitate cu Recomandarea Consiliului din 2011. Fondul social european+ sprijină persoanele,

⁷⁴ JO C 191, 1.7.2011, p. 1.

⁷⁵ A se vedea <https://education.ec.europa.eu/levels/school/early-school-leaving>.

⁷⁶ <https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/resources/toolkitsforschools.htm>.

⁷⁷ Comisia Europeană, Direcția Generală Educație, Tineret, Sport și Cultură (2019), Donlevy, V., Day, L., Andriescu, M., Downes, P., *Assessment of the implementation of the 2011 Council recommendation on policies to reduce early school leaving: final report* (Evaluarea punerii în aplicare a recomandării din 2011 a Consiliului privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii: raport final), Oficiul pentru Publicații.

regiunile și statele membre care se confruntă cu provocări distincte – de la redresarea în urma pandemiei de COVID-19 la îndeplinirea obiectivelor UE în materie de ocupare a forței de muncă, incluziune socială, educație și climă. Utilizarea pentru programarea intervențiilor în cadrul fondurilor ESI și al fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027 se bazează, printre altele, pe recomandările specifice fiecărei țări emise în cadrul semestrului european.

- (14) Instrumentul de sprijin tehnic oferă statelor membre posibilitatea de a primi sprijin, la cerere, pentru reforme adaptate într-o varietate de domenii, cum ar fi, de exemplu, îmbunătățirea rezultatelor școlare ale copiilor, îmbunătățirea educației și îngrijirii timpurii, stabilirea de strategii și planuri de acțiune naționale privind abordarea și prevenirea părăsirii timpurii a sistemelor de educație și formare, dezvoltarea instrumentelor de sprijinire a recrutării și dezvoltării profesionale a cadrelor didactice sau elaborarea și punerea în aplicare a reformei programei școlare. Instrumentul de sprijin tehnic și Programul de sprijin pentru reforme structurale, premergător acestuia, au fost utilizate de mai multe state membre pentru a sprijini reformele privind prevenirea părăsirii timpurii a sistemelor de educație și formare, în special în ceea ce privește copiii care provin din medii vulnerabile.
- (15) Copiii și adolescenții au nevoie de un set echilibrat de competențe cognitive, sociale și emoționale pentru a obține rezultate pozitive la școală și în viață. Recomandarea Consiliului privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții⁷⁸ definește competențele personale, sociale și de a învăța să înveți. Este inclusă capacitatea de a face față incertitudinii și situațiilor complexe, de a susține bunăstarea fizică și emoțională, de a menține o bună stare de sănătate fizică și mintală, de a dezvolta relații de colaborare pozitive și de a duce o viață care ține seama de aspecte legate de sănătate și orientată spre viitor, gestionând conflicte într-un context favorabil incluziunii și sprijinirii.
- (16) Concluziile Consiliului privind cadrele didactice și formatorii europeni pentru viitor⁷⁹ recunosc faptul că profesorii, formatorii și directorii unităților de învățământ reprezintă o forță motrice indispensabilă pentru educație și formare, subliniind necesitatea perfecționării și actualizării competențelor acestora. Comunicarea privind Spațiul european al educației și rezoluția Consiliului au confirmat rolul esențial al cadrelor didactice și al formatorilor.
- (17) Recomandarea Consiliului privind sisteme de înaltă calitate de educație și îngrijire timpurie a copiilor⁸⁰ subliniază că accesul tuturor copiilor la servicii de calitate de educație și îngrijire timpurie contribuie la dezvoltarea sănătoasă, la reușita lor școlară și la reducerea inegalităților sociale și a decalajului de competențe dintre copiii provenind din medii socioeconomice diferite.
- (18) Recomandarea Consiliului privind învățarea mixtă pentru un învățământ primar și secundar de înaltă calitate și favorabil incluziunii⁸¹ promovează abordări bazate pe învățarea mixtă, combinând mediile de învățare în școli și la distanță, precum și instrumente de învățare digitale și nedigitale, în vederea construirii unor sisteme de educație și formare mai reziliente și mai favorabile incluziunii. Astfel de practici permit abordări și instrumente diversificate pentru o mai bună susținere a elevilor cu

⁷⁸ JO C 189, 4.6.2018, p. 1.

⁷⁹ JO C 193, 9.6.2020, p. 11.

⁸⁰ JO C 189, 5.6.2019, p. 4.

⁸¹ COM(2021) 455 final.

nevoi specifice sau care provin din grupuri defavorizate și pentru a le spori motivația de a învăța.

- (19) Agenda pentru competențe în Europa⁸² definește acțiuni de consolidare a competitivității durabile și a rezilienței pentru a furniza un răspuns la crize și pentru a ajuta cetățenii și întreprinderile să dezvolte mai multe competențe de mai bună calitate, pe baza lecțiilor învățate în timpul pandemiei de COVID-19. Recomandarea Consiliului privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență⁸³ propune o viziune de politică reînnoită a UE privind EFP, care are un rol esențial în prevenirea și combaterea părăsirii timpurii a educației și formării și în promovarea egalității de șanse.
- (20) Planul de acțiune pentru educația digitală⁸⁴ stabilește acțiuni vizând intensificarea aptitudinilor și competențelor digitale pentru transformarea digitală, asigurarea faptului că niciun cursant nu este lăsat în urmă și că absolvenții au competențele necesare pe piața forței de muncă. Acesta prevede elaborarea unor orientări comune pentru profesori și personalul din instituțiile de învățământ pentru a încuraja alfabetizarea digitală și pentru a combate dezinformarea, actualizarea Cadrului european al competențelor digitale și planificarea unei propuneri de recomandare a Consiliului privind îmbunătățirea ofertei de competențe digitale în educație și formare. Planul de acțiune încurajează, de asemenea, eliminarea disparității de gen în domeniul STIM.
- (21) Recomandarea Consiliului de instituire a unei Garanții europene pentru copii invită statele membre să garanteze copiilor aflați în dificultate (și anume expuși riscului de sărăcie sau de excluziune socială, în special de etnie romă) accesul efectiv și gratuit la educație și activități școlare. Strategia UE privind drepturile copilului solicită construirea unei educații de calitate și favorabile incluziunii. Noua strategie a UE pentru un internet mai bun pentru copii prevede construirea unui mediu digital în care copiii să fie protejați, capacitați și respectați și subliniază că cei aflați în situații vulnerabile ar trebui să aibă șanse egale de a valorifica oportunitățile oferite de deceniul digital.
- (22) O nouă generație de strategii ale UE privind egalitatea și de cadre de politică privind incluziunea adoptate în 2020 și 2021⁸⁵ a pus un accent puternic pe promovarea echității și a incluziunii și pe combaterea discriminării în educație, cu sprijin specific pentru persoanele cele mai defavorizate și discriminate.
- (23) Recomandarea Consiliului privind „O punte către locuri de muncă – consolidarea Garanției pentru tineret”⁸⁶ recomandă facilitarea reintegrării tinerilor în sistemele de educație și formare profesională prin diversificarea ofertei de continuare a educației, asigurând, după caz, validarea învățării nonformale și informale. În plus, inițiativa

⁸² COM(2020) 274 final.

⁸³ JO C 417, 2.12.2020, p. 1.

⁸⁴ COM(2020) 624 final.

⁸⁵ Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025 (2020), Planul de acțiune al UE de combatere a rasismului pentru perioada 2020-2025 (2020), Cadrul strategic pentru egalitatea, incluziunea și participarea romilor 2020-2030 (2020) și Recomandarea Consiliului în acest sens (2021), Strategia privind egalitatea pentru persoanele LGBTIQ 2020-2025 (2020), Planul de acțiune privind integrarea și incluziunea pentru perioada 2021-2027 (2021), Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030 (2021), Strategia UE privind combaterea antisemitismului și promovarea vieții evreiești (2021).

⁸⁶ JO C 372, 4.11.2020, p. 1.

ALMA⁸⁷ (*Aim, Learn, Master, Achieve* – Țintește, Învăță, Stăpânește, Obține) îi ajută pe tinerii defavorizați cu vârste cuprinse între 18 și 30 de ani care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (*not in employment, education or training* – NEET) să își găsească drumul către piața muncii din țara lor de origine, îmbinând sprijinul pentru educație, formare profesională sau angajare cu un stagiu într-un alt stat membru al UE, pentru a-și îmbunătăți competențele, cunoștințele și experiența.

- (24) Lecțiile învățate din punerea în aplicare a Recomandării Consiliului din 2011, noile informații din domeniul cercetării și din procesul de consultare a părților interesate impun o abordare mai amplă, mai incluzivă și sistemică a succesului școlar, abordând simultan obiectivul la nivelul UE privind competențele de bază și pe cel privind părăsirea timpurie a sistemelor de educație și formare și integrând deplin dimensiunea bunăstării. O astfel de abordare ar trebui să asigure dezvoltarea competențelor necesare pentru a prospera în educație și în viață și să conducă la o experiență utilă de învățare, la implicare, la o participare mai largă în comunitate și la tranziția către o maturitate stabilă.
- (25) Obiectivul de reducere a rezultatelor slabe la învățatură și a părăsirii timpurii a sistemelor de educație și formare și de promovare a succesului școlar trebuie să fie abordat în mod sistematic prin educație și formare la nivelul UE. La nivel de sistem, coerența măsurilor de politică, coordonarea cu alte domenii de politică relevante (cum ar fi sănătatea, serviciile sociale, ocuparea forței de muncă, locuințele, justiția, migrația și integrarea) și cooperarea eficace între diverși actori de la toate nivelurile (național, regional, local, școlar) sunt necesare pentru un sprijin coordonat acordat copiilor, tinerilor și familiilor acestora. În paralel, la nivel școlar ar trebui promovate abordări care să îi implice pe toți actorii de la nivelul școlii, vizând toate domeniile de activitate (predare și învățare; planificare și guvernanta; etc.) și implicând toți actorii-cheie: cursanți, directori ai unităților de învățământ, personal didactic și nedidactic, părinți și familii, precum și comunități locale și mai vaste⁸⁸.
- (26) Prezenta Recomandare a Consiliului respectă pe deplin principiile subsidiarității și proporționalității,

RECOMANDĂ STATELOR MEMBRE:

1. Să elaboreze sau să consolideze în continuare, până în 2025, o **strategie integrată și cuprinzătoare pentru promovarea succesului școlar**, la nivelul corespunzător, în conformitate cu structura sistemului lor de educație și formare, în vederea decuplării rezultatelor școlare de statutul socioeconomic, a promovării incluziunii în educație (inclusiv prin abordarea segregării în educație), precum și în vederea reducerii în continuare a părăsirii timpurii a sistemelor de educație și formare și a rezultatelor slabe în ceea ce privește competențele de bază, astfel cum se propune în cadrul de politică din anexă. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită bunăstării în școli, ca o componentă-cheie a succesului școlar. O astfel de strategie ar trebui să includă măsuri de **prevenire, intervenție și compensare** (inclusiv măsuri oferite în contextul Garanției pentru tineret), **să se bazeze pe elemente concrete și să îmbine măsuri universale cu dispoziții specifice și/sau individualizate** pentru cursanții care necesită atenție sporită și sprijin suplimentar în contexte favorabile incluziunii (cum

⁸⁷ A se vedea <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1549&langId=en>

⁸⁸ A se vedea definiția din documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei.

ar fi cursanții care provin din medii socioeconomice defavorizate, migrații – inclusiv refugiații – sau cei de etnie romă, cursanții cu dizabilități vizibile și invizibile, cei cu nevoi educaționale speciale sau cu probleme de sănătate mintală). O astfel de strategie ar trebui, de asemenea, să se bazeze pe o **cooperare** structurată între actorii care reprezintă domenii de politică, niveluri de guvernare și niveluri educaționale diferite, să beneficieze de o **finanțare** adecvată și să fie însoțită de un plan concret de **punere în aplicare și evaluare**.

2. Să dezvolte și să consolideze în continuare **sistemele de colectare și monitorizare a datelor** la nivel național, regional și local care să permită colectarea sistematică de informații cantitative și calitative privind cursanții, precum și privind factorii care afectează rezultatele învățării, în special mediul socioeconomic. Aceste sisteme trebuie să respecte protecția datelor cu caracter personal și legislația națională. Sistemele ar trebui să se asigure că datele și informațiile defalcate cu privire la o gamă largă de aspecte sunt disponibile la diferite niveluri de politică și sunt utilizate pentru prevenire și intervenție timpurie, analiză și elaborarea politicilor, coordonarea, monitorizarea și evaluarea strategiilor de mai sus.
3. În contextul unei strategii integrate și cuprinzătoare, să îmbine măsurile de prevenire, intervenție și compensare cu cele prevăzute în cadrul de politică din anexă pentru a sprijini:
 - 3.1. **cursanții**, îmbinând în mod sistemic diferite măsuri care plasează în centrul atenției interesele și nevoile cursanților;
 - 3.2. **directorii unităților de învățământ, cadrele didactice, formatorii și alți membri ai personalului**, asigurându-se că aceștia dispun de cunoștințe, aptitudini și competențe, precum și de timp, spațiu și sprijin adecvat pentru a lucra în mod eficient cu cursanții expuși riscurilor de excluziune, de înregistrare a unor rezultate slabe la învățătură și de părăsire timpurie a școlii;
 - 3.3. **școlile**, în dezvoltarea unei „abordări privind școala în ansamblul său” în vederea succesului școlar, în care toți membrii comunității școlare (directori ai unităților de învățământ, profesori, formatori și alte categorii de personal didactic, cursanți, părinți și familii și comunitatea locală), precum și părțile interesate externe se implică în mod activ și în spiritul colaborării pentru a promova reușita școlară pentru toți cursanții;
 - 3.4. **măsurile la nivel de sistem** pentru îmbunătățirea echității și a incluziunii în educație și formare, precum și a reușitei școlare a tuturor cursanților, inclusiv prin abordarea structurilor și a mecanismelor care pot avea un impact extrem de negativ asupra cursanților care aparțin unor grupuri mai defavorizate.
4. Să optimizeze utilizarea **resurselor** naționale și ale UE pentru investiții în infrastructură, formare, instrumente și resurse în scopul de a spori incluziunea, egalitatea și bunăstarea în educație, inclusiv fondurile și expertiza UE pentru reforme și investiții în infrastructură, instrumente, pedagogie și crearea unor medii de învățare sănătoase, în special Erasmus+, Mecanismul de redresare și reziliență, Fondul social european+, Fondul european de dezvoltare regională, programul Europa digitală, Orizont Europa, Instrumentul de sprijin tehnic, Fondul pentru azil, migrație și integrare etc., precum și să se asigure că utilizarea fondurilor este aliniată la strategia globală.
5. Să raporteze cu privire la strategia adoptată și măsurile întreprinse, la mecanismele relevante în materie de monitorizare și evaluare și la bugetul alocat în cadrul

mecanismelor de raportare ale Spațiului european al educației și ale Semestrului european.

INVITĂ COMISIA:

1. Să sprijine punerea în aplicare a Recomandării Consiliului, precum și a inițiativelor conexe, cum ar fi Garanția europeană pentru copii, prin facilitarea învățării reciproce și a schimburilor între statele membre și toate părțile interesate relevante cu privire la reușita școlară pentru toți prin:
 - 1.1. cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030), în care reducerea părăsirii timpurii a sistemelor de educație și formare, îmbunătățirea competențelor de bază și promovarea bunăstării cursanților, a cadrelor didactice și a formatorilor reprezintă domenii prioritare esențiale;
 - 1.2. instituirea și promovarea activităților grupului de experți privind sprijinirea mediilor de învățare pentru grupurile expuse riscului de înregistrare a rezultatelor slabe la învățatură și pentru sprijinirea bunăstării în școli, în continuarea acțiunilor de identificare a bunelor practici în ceea ce privește dezvoltarea unor medii de învățare favorabile și sănătoase, promovarea sănătății mintale, a unor stiluri de viață sănătoase și a bunăstării fizice și emoționale (inclusiv prin abordarea stresului posttraumatic), precum și pentru prevenirea hărțuirii și a violenței în școli, dar și instituirea și promovarea de propuneri pentru adoptarea eficientă a practicilor de succes în școli și recomandări pentru activități de sensibilizare la nivelul UE și la nivel național;
 - 1.3. implicarea activă a tinerilor în punerea în aplicare a Recomandării Consiliului, inclusiv prin intermediul dialogului UE cu tinerii, pentru a se asigura că opiniile, viziunile și nevoile tinerilor, inclusiv ale celor care provin din medii defavorizate, sunt pe deplin luate în considerare;
 - 1.4. schimbul de practici de succes (inclusiv învățare reciprocă și mentorat *inter pares*), orientări și instrumente practice pentru a sprijini elaborarea, punerea în aplicare și evaluarea politicilor și practicilor naționale, regionale și locale, inclusiv a celor care vizează cursanții din medii defavorizate, utilizând platformele și comunitățile online ale UE pentru educație și formare, printre care eTwinning, noua Platformă europeană pentru învățământul școlar, Erasmus+ pentru foști studenți, ambasadorii Cedefop pentru combaterea părăsirii timpurii a școlii, Spațiul învățării pentru materiale de învățare multilingve despre UE;
 - 1.5. diseminarea și încurajarea utilizării oportunităților de promovare, sprijinire și facilitare a incluziunii, a echității și a bunăstării în educație în cadrul fondurilor UE, cum ar fi Erasmus+, Mecanismul de redresare și reziliență, Fondul social european+, Fondul european de dezvoltare regională, programul Europa digitală, Orizont Europa, Instrumentul de sprijin tehnic, Fondul pentru azil, migrație și integrare etc.;
 - 1.6. sprijinirea cercetării și a anchetelor la nivelul UE; încurajarea creării de rețele de cercetare și sprijinirea dialogului dintre cercetare și politici, precum și dintre cercetători și practicieni;
 - 1.7. luarea în considerare a dialogului structurat privind educația și competențele digitale, inclusiv a propunerilor de recomandări ale Consiliului care decurg din acesta;
2. Să sprijine elaborarea și diseminarea de materiale de orientare și de resurse privind reușita școlară pentru toți cursanții (inclusiv privind integrarea migranților și învățarea limbilor străine), în cooperare cu statele membre, inclusiv prin dezvoltarea

și promovarea în continuare a Setului european de instrumente școlare „Promovarea educației favorabile incluziunii și combaterea părăsirii timpurii a școlii”, Compendiul de practici motivante privind educația incluzivă și civică și setul de instrumente EFP al Cedefop pentru combaterea părăsirii timpurii a școlii.

3. Să sprijine oportunitățile de dezvoltare profesională pentru personalul didactic și alte părți interesate prin:
 - 3.1. schimbul de bune practici din cadrul schimburilor de experiență în rândul personalului, al proiectelor și al rețelelor Erasmus+, inclusiv prin intermediul comunității online eTwinning, al Academiiilor Erasmus+ pentru profesori, precum și al centrelor de excelență profesională;
 - 3.2. punerea la dispoziție a cursurilor online deschise și în masă (*massive open online courses* – MOOC) și a micro-certificatelor pentru profesori, formatori, directori de unități de învățământ și formatori de cadre didactice, găzduite de noua Platformă europeană pentru învățământul școlar și promovarea utilizării pe scară largă a acestor cursuri.
4. Să monitorizeze și să raporteze cu privire la punerea în aplicare a Recomandării Consiliului în cadrul Semestrului european (inclusiv prin intermediul tabloului de bord social revizuit) și al Spațiului european al educației.
5. Să monitorizeze și să raporteze periodic cu privire la progresele înregistrate în raport cu obiectivele de la nivelul UE în cadrul rapoartelor privind Spațiul european al educației; să analizeze modul în care poate fi consolidată monitorizarea la nivelul UE, în special prin evaluarea indicatorilor existenți la nivelul UE și prin propunerea de noi indicatori, în special în ceea ce privește incluziunea și echitatea, în funcție de necesități și oportunitate.
6. Recomandarea Consiliului din 28 iunie 2011 privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii se abrogă. [Prezenta recomandare abrogă și înlocuiește Recomandarea Consiliului din 28 iunie 2011 privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii, JO C 191, 1.7.2011]

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*